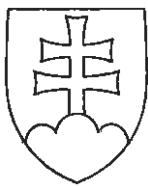
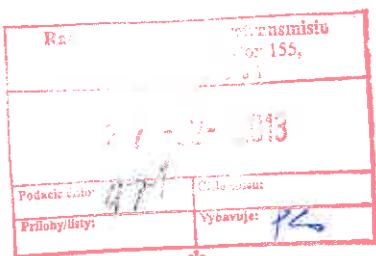

Andrea L. S. Lewis / 3-SZ/21/2012

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť
dňa 27.02.2013

Najvyšší súd Slovenskej republiky
dňa 13. 03. 2013 ťiel.

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: **MAC TV, s.r.o.**, so sídlom Brečtanová 1, 831 01 Bratislava, IČO: 00 618 322, právne zastúpeného: *Advokátska kancelária Bugala – Ďurček, s.r.o.* so sídlom Drotárska cesta č. 102, 811 02 Bratislava, proti odporcovi: **Rada pre vysielanie a retransmisiu**, so sídlom Dobrovičova 8, Bratislava, v konaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu č. RP/044/2012 zo dňa 28. augusta 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky n e p r e d l o ž í Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii s Ústavou Slovenskej republiky. Návrh na prerušenie konania z a m i e t a.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporcu č. RP/044/2012
zo dňa 28. augusta 2012 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trosk konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozhodnutím č. RP/044/2012 zo dňa 28. augusta 2012 Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej „Rada“) rozhodla, že navrhovateľ ako vysielač porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 písm. e/ zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskôrších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z.z.“) tým, že na programovej službe JOJ dňa 26.02.2012 o cca 20:11 hod. odvysielał program „Slávik“, v ktorom odznelo vyjadrenie „...a ďakujem vesmíru aj za to, že stvoril krásnu zázračnú zelenú rastlinu, ktorá mi pomáha pri písaní textov...“

ktoré skrytou formou propagovalo užívanie omamných látok, za čo mu uložila podľa § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z.z. sankciu – pokutu, určenú podľa § 67 ods. 5 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. vo výške 3.319 €.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v súlade s ustanovením § 2501 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p“) v zákonnej lehote opravný prostriedok, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Navrhovateľ má za to, že nie je a ani nebol povinný Rade predložiť záznam z vysielania a to ani na vyžiadanie Rady, a to z dôvodu, že táto povinnosť neoprávnene zasahuje do jeho práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými dohovormi. Spôsob, akým zo strany Rady dochádza k získaniu dôkazu, ktorým je záznam z vysielania programu, porušuje práva vysielateľa na inú právnu ochranu v zmysle článku 46 Ústavy Slovenskej republiky a zároveň právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), a to v intencích trestnoprávnej zásady „neobviňovať seba samého“.

Na základe uvedeného v kontexte vydaného napadnutého rozhodnutia má za to, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l/ zákona o vysielaní a samotné konanie odporcu, na základe ktorého sa pokúsil od navrhovateľa získať záznam z vysielania programu ako dôkaz pre ďalšie konanie a sankcionovanie vysielateľa za nedodanie záznamu, je v priamom rozpore s ustanoveniami článku 46 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 Dohovoru a nimi zaručenými právami.

Navrhovateľ žiadal, aby najvyšší súd prerušil konanie vo veci samej a aby sa obrátil na Ústavný súd Slovenskej republiky s prejudiciálnou otázkou, či je ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v súlade s článkom 46 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v kontexte práva účastníka konania neobviňovať seba samého a neprodukovať dôkazy vo svoj neprospech a zároveň, aby najvyšší súd navrhol pozastavenie účinnosti ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách do doby právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o prejudiciálnej otázke.

V merite veci namietal, že zodpovednosť za konkrétny skutok správneho deliktu v rámci odvysielaného programu nie je prípustné vyvodzovať v kontexte s inými vyjadreniami konajúceho subjektu. Jediným podkladom na vydanie rozhodnutia o pokute bol záznam z vysielania televízneho programu „Slávik“, odvysielaného o cca 20:11 hod., prepis skutkového stavu a záznam z rozhovoru s Majkom Spiritom, zverejnený na <http://tivi.azet.sk/video/>, jeho písomný prepis/popis a vyjadrenia vysielateľa.

Pri posudzovaní konkrétnego prípadu porušenia je potrebné, aby došlo k objektívному zhodnoteniu skutkového stavu tak, ako bol vysielateľom skutočne odvysielaný, nie tak, ako si ho odporca dal do kontextu s inými vyjadreniami.

Navrhovateľ nesúhlasí s právnym východiskom odporcu, že nie je možné prihliadať na vysielateľov program a jeho súčasti ako na samostatne stojace prvky, teda ani na ďakovanie Majka Spirita, ale takéto konkrétné vyjadrenie je potrebné dať do súvislosti a kontextu s reportážou odvysielanou na tivi.azet.sk, ktorá bola odvysielaná spôsobom a v čase nezávislom od sankcionovaného vysielateľa, ako aj bez možnosti ovplyvniť takéto uverejenenie.

Správanie odporcu vytvára nebezpečný precedens, že síce vysielateľ si plní povinnosti podľa zákona, jeho konkrétné vysielania sú v súlade s ustanoveniami, odvysiela samostatné programy, obsahujúce samostatne tvoriace výroky vo vysielaní, ako bol napríklad v tomto prípade výrok „*krásna zázračná zelená rastlina*”, avšak neskôr sa objaví článok, reportáž, ktorú si odporca svojvoľne spojí s nejakým konkrétnym vysielaním a na základe takého prepojenia vyhodnotí konanie vysielateľa ako protiprávne a bude ho sankcionovať.

Odporca vo vyjadrení zo dňa 03.12.2012 navrhoval napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Povinnosť uchovávať súvislé záznamy vysielania a na vyžiadanie ich poskytnúť, je upravená v § 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z.z. Táto povinnosť zabezpečuje odporkyni možnosť zistiť obsah toho, čo bolo odvysielané. V prípade, ak na základe obsahu vysielania vznikne dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu niektoréj povinnosti stanovenej v zákone, rozhodne odporca o začati správneho konania.

Záznam vysielania, ktorý poskytuje odporcovu navrhovateľu, nie je dôkazom usvedčujúcim ho zo spáchania správneho deliktu. Záznam vysielania je podkladom pre rozhodnutie a jeho hodnota spočíva v tom, že presne a úplne zachytáva skutkový stav. Jeho poskytnutie však nie je možné považovať za „*sebausvedčenie*“. Poskytnutie záznamu nie je možné stotožňovať s priznaním sa k spáchaniu správneho deliktu a ani s poskytnutím dôkazu o spáchaní správneho deliktu. Záznam vysielania preukazuje odvysielenie určitých informácií, avšak tieto informácie ním, resp. na jeho základe nie sú klasifikované ako protiprávne. V čase vyžiadania záznamu a jeho doručenia nie je vedené žiadne správne konanie voči navrhovateľovi, nie je ani dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu zákona, v tomto čase nie je účastníkom konania, plní si len povinnosť vyplývajúcu zo zákona. Z toho vyplýva, že fakt, že vysielateľ poskytne záznam vysielania svojej programovej služby, ešte neznamená, že sa proti nemu začne viest správne konanie, a preto ani nie je možné, aby týmto záznamom sám seba usvedčil.

Povinnosť poskytnúť súvislý záznam vysielania je obdobná povinnostiam zakotveným v iných právnych predpisoch regulujúcich kontinuálnu činnosť podnikajúcich subjektov. Povinnosti poskytovať informácie majú napríklad subjekty vykonávajúce podnikateľskú činnosť na úseku elektronických komunikácií. Podľa § 40 zákona č. 351/2011 Z.z. musia subjekty podnikajúce na úseku elektronických komunikácií pod hrozbou sankcie (§ 73 ods. 1 písm. c/ zákona č. 351/2011 Z.z.) poskytovať Telekomunikačnému úradu Slovenskej republiky informácie o svojej činnosti. Je zrejmé, že ak by takto získané údaje nasvedčovali existencii protiprávneho stavu, Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky by mohol na ich základe začať vo veci konáť a rozhodnúť.

Poskytovanie informácií o svojej činnosti podnikateľskými subjektmi je v prípade kontinuálne vykonávaných podnikateľských aktivít úplne bežné. Správny orgán má možnosť získať tieto informácie aj iným spôsobom, avšak primárne tu je povinnosť regulovaného subjektu poskytnúť ich správnemu orgánu. Nejde o poskytnutie dôkazu proti sebe, ale o poskytnutie informácií o svojej činnosti.

Odporca je toho názoru, že povinnosť podľa § 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z.z. je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, ako aj s ústavnými princípmi, a nezasahuje do procesných práv navrhovateľa a považuje návrh navrhovateľa na prerušenie konania a predloženie veci ÚS SR za neodôvodnený. Poukazoval na uznesenie ústavného súdu vo veci sp. zn. IV. ÚS 92/09, v ktorej sa ústavný súd zaoberal sťažnosťou právnickej osoby (ktorú odmietol) voči rozhodnutiu NS SR vo veci sp. zn. 3 Sž/59/2008, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu RP/16/2008. Odporca rozhodnutím RP/16/2008 rozhodol o uložení sankcie - pokuty za porušenie povinnosti doručiť jej súvislý záznam vysielania. Ústavný súd sa v konaní o ústavnej sťažnosti primárne zaoberal možným porušením čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „Dohovor“) v súvislosti s nekonzistentnosťou rozhodovania NS SR. Odporca je toho názoru, že ak by povinnosť doručovať záznamy bola protiústavná, ústavny súd by to pri svojom rozhodovaní neopomenuл.

V napadnutom rozhodnutí odporca výslovne uviedol, že v programe „Slávik“ došlo k skrytej forme propagácie omamných látok bez ohľadu na obsah rozhovoru, ktorý bol zverejnený na stránke <http://tivi.azet.sk>. Na str. 4 ods. 2 napadnutého rozhodnutia cit.: „*v zmysle ustanovenia § 19 ZVR, ktorý slúži na ochranu pred nevhodnými obsahmi vo vysielaní, je však nutné tento prejav skúmať v kontexte, v ktorom bol vyslovený. Kontext, v ktorom sporné vyjadrenie odznelo, t.j. ďakovná reč mladou generáciou uznávaného umelca, ako aj istým spôsobom obdivná reakcia obecenstva na daný výrok a samotný opis rastliny spevákom ako „krásnej zázračnej zelenej“ jednoznačne preukazuje, že spevák mal na mysli „marihuau“. Rada zastáva názor, že vzhľadom na všeobecne spoločensky rozšírené povedomie o „marihuane“ a jej účinkoch, si väčšina divákov stotožnila Majkom Spiritem zmienenú zázračnú zelenú rastlinu s touto látkou, v dôsledku čoho došlo odvysielaním sporného vyjadrenia k skrytej forme propagácie užívania omamných látok*“.

Samostatne stojace označenie „krásna zázračná zelená rastlina“, alebo použitie takéhoto označenia v bežnom rozhvore, môže bezpochyby označovať akúkoľvek rastlinu, nevynímajúc tie, ktoré uviedol navrhovateľ. Toto označenie treba chápať v kontexte, v ktorom odznelo, a nie izolované. Odporca následne v napadnutom rozhodnutí uviedol svoje zistenia, ktoré ho viedli ku konštatovaniu, že v ďakovnej reči Májka Spirita odvysielanej v rámci programu „Slávik“ došlo k skrytej forme propagácie užívania omamných látok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie vo veci podľa § 246 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z.z. preskúmal procesný postup a napadnuté rozhodnutie odporcu na pojednávaní súdu dňa 29.01.2013.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Vzhľadom na to, že rozhodnutie podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. bolo zásadnou právnou otázkou, najvyšší súd o nej rozhadol priamo vo výroku rozsudku. Vychádzal pritom z ustálenej súdnej praxe, ktorá pripúšťa, aby o otázkach o ktorých sa rozhoduje uznesením (napr. čiastočné zastavenie konania) sa rozhodlo i priamo v rozsudku, ak rozhodovaná otázka má bezprostrednú súvislosť s predmetom konania, o ktorom sa rozhoduje vo výroku rozsudku. Naviac táto otázka úzko súvisí s právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Senát zamietol návrh navrhovateľa na predloženie návrhu ústavnému súdu na začatie konania o súlade ust. § 16 ods. 1 písm. l/ s Ústavou Slovenskej republiky a s Dohovorom z dôvodu, že z dôvodov prezentovaných žalobcom a s prihliadnutím na doterajšie poznatky senátu o stave judikatúry ústavného súdu a ESLP k princípu zákazu „sebausvedčenia“ nemal osvedčenú potrebnú mieru relevantnosti na predloženie návrhu ústavnému súdu. Neexistil existenciu rozhodnutia ESLP, ktoré by bolo aplikovateľné na skutkovo obdobnú situáciu vysielateľa, ktorý na základe zákonnej povinnosti predkladá Rade záznam z vysielania.

Napriek tomu, že navrhovateľ označil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b/ ako prejudiciálne konanie, je potrebné uviesť, že v prípade ústavného súdu nejde o predkladanie predbežnej otázky obdobne ako Súdnemu dvoru Európskej únie podľa, kde existuje povinnosť národného súdu predložiť návrh na začatie konania, ak takáto otázka nebola judikovaná. V danom prípade najvyšší súd musí vykonať úsudok, že dospel k záveru, že všeobecne záväzny právny predpis je v rozpore s ústavou. Tieto tvrdenia predkladajúci súd musí uviesť v návrhu na začatie konania.

K námietke navrhovateľa, že vyžiadaním záznamu vysielania *podľa § 5 ods. 1 písm. m/ v spojení s § 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z.z.* došlo k porušeniu princípu prezumpcie neviny najvyšší súd poukazuje na to, že ide o plnenie povinnosti vysielateľa stanovenej explicitne zákonom. Prevádzkovanie vysielania je licencovanou činnosťou, na ktorú sú kladené osobitné požiadavky, medzi ktoré patrí i uchovávanie súvislého záznamu z vysielania počas 45 dní odo dňa ich vysielania v zodpovedajúcej kvalite a povinnosť na vyžiadanie rady ich poskytnúť na zvyčajnom technickom nosiči, ktorého druh určí rada v licencii po dohode s vysielateľom. Ide o povinnosť, ktorá je súčasťou licencie na vysielanie a má evidenčný a archivačný charakter. Obdobnú povinnosť majú vysielatelia aj v iných krajinách napr. v Českej republike (§ 32 ods. 1 písm. l/ zák. č. 231/2001 Sb. v znení neskorších predpisov). Samotnú existenciu tejto povinnosti senát nevníma ako rozpornú s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie č. 209/1992 Zb.). Ide o predloženie „pasívneho záznamu“ vysielateľom, ktoré nevykazuje znaky podávania svedectva vo svoj neprospech. Plnenie tejto povinnosti nie je spojené s požiadavkou na podávanie vysvetlení, svedectiev, respektíve akejkoľvek aktívnej činnosti.

Naopak ako už bolo zmienené druh technického nosiča, na ktorom vysielateľ poskytne rade svoj záznam vysielania (*§ 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z.z.*) je súčasťou rozhodnutia a implicitne obsahuje záväzok k plneniu tejto povinnosti (*§ 49 ods. 4 písm. j/ zák. č. 308/2000 Z.z.*). Prevádzkovanie vysielania je určitou výsadou podnikateľského subjektu na mediálnom trhu a plnenie povinností vysielateľa preberá dobrovoľne.

Podľa § 19 ods. 1 písm. e/ zák. č. 308/2000 Z.z. audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú otvorené alebo skrytou formou propagovať alkoholizmus, fajčenie, užívanie omamných látok, jedov a prekurzorov alebo zláhčovať následky užívania uvedených látok.

Z uvedeného ustanovenia je zjavné, že zákon ako skutkovú podstatu správneho deliktu, za ktorý zodpovedá vysielateľ upravuje i tzv. propagáciu skrytou formou. Je zrejmé, že nejde o explicitnú a otvorenú propagáciu, ale o propagáciu, ktorú dopĺňuje nevypovedaný kontext, v ktorom je výrok uskutočnený. Z tohto hľadiska je rozhodujúci vnem, ktorý výrok „skryto propagujúci“ je spôsobilý vyvolať u adresátov. V danom prípade správna úvaha odporcu je adekvátna. Ide o správnu úvahu ako kolektívneho orgánu, ktorý je vytvorený na to, aby svojim úsudkom takéto okolnosti posúdil. *Odôvodnenie odporcu „...Kontext, v ktorom sporné vyjadrenie odznelo, t.j. ďakovná reč mladou generáciou uznávaného umelca, ako aj istým spôsobom obdivná reakcia obecenstva na daný výrok a samotný opis rastliny spevákom ako „krásnej zázračnej zelenej rastline“ jednoznačne preukazuje, že spevák mal na mysli „ marihanu“.* Rada zastáva názor, že vzhľadom na všeobecne spoločensky rozšírené povedomie o „marihuane“ a jej účinkoch, si väčšina divákov stotožnila Majkom Spiritom zmienenú zázračnú zelenú rastlinu s touto látkou, v dôsledku čoho došlo odvysielaním sporného vyjadrenia k skrytej forme propagácie užívania omamných látok”.

Najvyšší súd poukazuje na to, že v danom prípade bolo divákom skrytou formou a zámerne Majkom Spiritom podsunuté, že užívanie tejto rastliny môže viest' k spoločenskému úspechu, ktorého príkladom je v tomto prípade on sám. Najvyšší súd nezistil vybočenie správnej úvahy odporcu z medzi hľadísk ustanovených zákonom (§ 245 ods. 2 O.s.p.). Preto napadnuté rozhodnutie potvrdil. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že vysielanie je licencovaná činnosť a vysielateľ objektívne zodpovedá za plnenie povinností podľa zákona č. 308/2000Z.z. S licencovanou činnosťou sú spojené osobitné povinnosti, ktorých nositeľmi nie sú subjekty, ktoré sa o licenciu neuchádzali. Zodpovednosť vysielateľa má osobitný charakter.

O trovách konania najvyšší súd rozhadol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech v konaní nevznikol nárok na náhradu trov konania.

Výrok 1 rozhodnutia prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov členov senátu 2:1, d'alšie výroky 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 05. februára 2013

JUDr. Ivan RUMANA, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: *Emília Čičková*
Emília Čičková